

2^e Vijversloot

Op de kaart van Drebbel is prima te zien hoe Alkmaar er in 1597 uitzag. We bekijken een aantal opvallende plekken in de stad.

1^e Stadskraan

Op de kaart is in de Kraanbuurt geen stadskraan meer te zien. In 1590 is deze naar de Bierkedeer verplaatst, ter hoogte van het Fndisen, waar we hem wel ingetekend zien staan.

3^e Stadhuis

Het stadhuis is op de kaart duidelijk te herkennen aan de ingetekende toren (symbool van Alkmaar) op de binnenplaats. Aan de zuidkant van het stadhuis liep in het begin van de 16^e eeuw nog een gracht: de Kaksloot. Na demping tussen 1560-1564 ontstond hier de Breedestraat. Hier is ook de garenmarkt te zien. Het bestond uit een U-vormige open galerij onder een lessenaarsdak. Aan de Langestraat was de Langestraat zien was dat het Moriaanshoofd nog niet bij het stadhuiscomplex getrokken is.

lijkt te herkennen aan de ingetekende toren (symbool van Alkmaar) op de binnenplaats. Aan de zuidkant van het stadhuis liep in het begin van de 16^e eeuw nog een gracht: de Kaksloot. Na demping tussen 1560-1564 ontstond hier de Breedestraat. Hier is ook de garenmarkt te zien. Het bestond uit een U-vormige open galerij onder een lessenaarsdak. Aan de Langestraat was de Langestraat zien was dat het Moriaanshoofd nog niet bij het stadhuiscomplex getrokken is.

Cornelis Drebber 1572 - 1633

4^e Nieuwe Sloot, Hof van Sonoy
Het oorspronkelijke kloostercomplex is nog aan drie kanten omgeven door water. Aan de Oostzijde door de Korte Nieuwesloot, zuidelijk door de Lange Nieuwesloot (waanover waarschijnlijk de hoedingang stond) en aan de achterkant loopt de Raamsloot. Dit grachtje werd gedempt na raadsbesluit van 1866. De Korte- en Lange Nieuwesloot werden gedempt in 1867.

5^e Waaggebouw en waagplein
Het Waaggebouw heeft nog een klein torentje. Op 21 november 1597 besloot men om de toren te verhogen. Er kwamen een toren rustend op 4 zuilen vanaf de grond door het kruiswerk en door het dak. Omdat deze nieuwe toren pas gereed kwam in 1599, is op de kaart van Drebber de oude nog te zien. Oorspronkelijk werd de kaasmarkt gehouden aan de oever van de Mient. In 1558 werden zeven

huisjes ten zuiden van het Heilige Geesthuis afgebroken ter vergroting van het marktgedeelte. In laatste vergroting volgde in 1582. Die situatie zien we op de kaart afgebeeld. Het grote Waagplein aan de noordzijde is er nog niet. Pas na 1600 vonden er uitbreidingen plaats ten noorden van de Waag en ontstond in 1886 de huidige grootte van het Waagplein.

6. Gewelfde Stenenbrug - Start

Onze kennismaking met Cornelis Drebber start hier. De graven van de beroemde plattegrond van Alkmaar uit 1597 heeft op deze plek twee mannen getekend, staand op een windroos. Zullen dat Adriaans Anthonisz en Drebber zelf zijn?

2. Geboortehuis Verdronekknoed 141 - Jeugd

Dit pand staat bekend als Drebber's geboortehuis. Het was binnendoor verbonden met de bouwrijwiel van de Huijghouwerstraat (tweede pand vanaf Verdronekknoed), tijdens zijn jeugd kwam Drebber hier voor het eerst in aanraking met techniek. (lees [A] op de achterzijde)

3. Synagoge Hofstraat 15 - Eigendommen

Op de plaats van de huidige synagoge stond ooit het tweede woonhuis van de familie Dremmel. In 1588 verhuiste de familie hiernaartoe. Het pand bleef in Drebber's bezit tot 1612. (lees [B])

4. Oudegracht - Vestingwerken

De Oudegracht was tot 1572 de vestinggracht van Alkmaar. Tussen 1572 en 1575 werden de moderne verdedigingswerken aangelegd, ontworpen door Adriaan Anthoniszoon, Burgemeester van Alkmaar en Sterktebouwmeester van de Staten Generaal. De vader van Cornelis werkte ook mee aan deze vestingwerken.

5. Gulden Vlies Koorstraat - Vertrek naar Haarlem

Het Gulden Vlies is één van de oudste herbergen van Alkmaar. De oudste vermelding komt uit 1563. In die tijd stond naast de herberg de Kennemerspoort. Bij de vernieuwing van de vestingwerken is deze poort 200 meter zuidelijker herbouwd. De poort gaf toegang tot de weg richting Haarlem, waarheen Drebber na 1587 vertrok. (lees [C])

6. Stadhuis - De eerste grote opdracht

In 1595 besloot het Alkmaarse vroedschap tot het maken van een stadskaart. De relatief onbekende graveur Drebber kreeg zijn eerste grote opdracht. (lees [D])

7. Woonhuis Doelenstraat/Koningsweg - Huwelijk en vertrek naar het buitenland

Op de hoek van de Doelenstraat met de Koningsweg stond Drebber's laatste Alkmaarse woonhuis. Hier maakte hij veel instrumenten en werkte hij aan zijn bekendheid. In 1604 vertrok Drebber vanuit dit huis naar het buitenland. (lees [E])

8. Gedempte Nieuwesloot - Vermoeningen

Dit korte deel van de Nieuwe Sloot had, na de demping in 1867 bijna Cornelis Drebberstraat geheten. Maar een meerderheid in de gemeenteraad vond het te veel er. Wat was er gebeurd met Drebber's roem? (lees [F])

9. Biermuseum HoutII - Laatste levensjaren

Hoevel groot geworden met uitvindingen en experimenten, runde Drebber in de laatste jaren van zijn leven een bierhuis. (lees [G])

10. Hoek Mient/Waagplein - Nalatenschap

Hier stond de drukkerij van Gerrit Pieterzoon Schagen, een jeugdvriend van Drebber. Hij gaf zijn eerste verhandeling uit: 'Wonder-Vondt' in 1607. Maar Drebber heeft behalve deze verhandeling nog veel meer op zijn naam staan. (lees [H])

LIJNSNEDEN VAN DE KAART VAN ALKMAAR DOOR CORNELIS DREBBER (1597)

Deze kaart is de tweede in een reeks Alkmaarders op de kaart. Zie: [www.alkmaardersopdekaart.nl](#)

